

Krise på Gaza – Hva gjør FN?

FN-sambandet i samarbeid med Deichman Tøyen arrangerte *internasjonal frokost*, torsdag 4. april kl. 09.00.

Internasjonal frokost er noe som FN-sambandet begynte med i høst, ca. 1 gang i måneden. Jeg har dessverre vært forhindret til å gå på de foregående (for mye reisevirksomhet) og også denne gang var jeg litt skeptisk, for alle inntrykkene fra media/TV er nok til å ikke orke.

Men jeg var glad jeg gikk for dette var veldig informativt og jeg lærte mer om FN og hvordan FN virker. I tillegg tror jeg det var ca 80 % unge mennesker der, studenter tenker jeg og det er jo veldig positivt.

Det var en samtale mellom Tove Gravdal, journalist og tidligere presseråd ved den norske FN-delegasjonen (i NY), Harald Thørud, kontorsjef i UNDPs nordiske kontor (UNDP er FNs utviklingsfond) og Sara Bondø, politisk rådgiver i UNICEF Norge. Samtalen var moderert av Madeleine Solstad, rådgiver i FN-sambandet.

Tove Gravdal ga det store bildet. Sikkerhetsrådet slo fort fast etter 7. oktober at Israel er en okkupasjonsmakt. De forsøkte seg med mange resolusjoner som skulle hjelpe palestinerne, men USA vetoed de fleste. 22. desember kom det endelig en resolusjon om nødhjelp. Og i påskeuka ble alle medlemslandene enige om en våpenhvile under ramadan. USA tok ikke veto. Men det får ingen konsekvenser, så lenge Israel og/eller Hamas ikke er enige. Selv om Sikkerhetsrådets vedtak er forpliktende. Man kan bruke straffesanksjoner, men FN kommer aldri til å bruke militærmakt. To av disse resolusjonsforslagene gikk til Generalforsamlingen – den er ikke folkerettslig bindende som Sikkerhetsrådet men siden det var stor enighet her om at Israel gjør ting i strid med folkeretten, så har det en stor symboleffekt. USA har i alle år vært Israels største beskytter, med både penge- og våpenhjelp. Og dette kan bli et stort problem for Biden i valget.

UNDP har gitt egen støtte til palestinerne helt fra 1989 og frem til 7. oktober 2023. PAP er betegnelsen på dette prosjektet. De tar seg av Vestbredden, Øst-Jerusalem og Gaza. Nå er det dessverre begrenset hva de kan få gjort. 168 FN-kollegaer er allerede drept på bakken. Sikkerheten til både ansatte i FN og sivile i områdene er blitt større enn nødhjelp og annen hjelp. Institusjonene de har samarbeidet med har kollapset totalt og alt mangler. De har nødt til å allerede nå begynne å planlegge gjenoppbyggingen for den dagen det blir våpenhvile.

UNICEF har et klart mandat til å følge Barnekonvensjonen som hegner om alle barns rettigheter. Nå er det en barnerettighetskrise – de sier Gaza er verdens største gravplass for barn i vår tid. 14000 barn er hittil drept og det Unicef klarer å få inn nå (med stengte grenser og alt for strenge grensekontroller) er bare en dråpe i havet. De får inn litt terapeutisk næringsmat (veldig næringsrik mat) men siden all infrastruktur er kollapset på innsiden så er det vanskelig å få distribuert det. Store logistikkutfordringer på alle plan og også de har hatt kolleger som har mistet livet. De kommer ikke til med den hjelpen folkeretten mener de skal ha, og det er bare en våpenhvile som kan løse dette. Det er tusenvis av foreldreløse barn, barn som sulter og som i hvert fall ikke går på noen skoler. Dette kommer til å ha langvarige konsekvenser for hele det palestinske samfunn.

Sør-Afrika har klagd inn Israel til domstolen i Haag for folkemord og de tar saken. Men dette kan ta år i domstolen og det hjelper ikke befolkningen i dag.

UNDP kom med en rapport i november 2023 som analyserte konsekvensene av at palestinerne blir kastet ut i arbeidsledighet og fattigdom. Og dette får ikke bare konsekvenser for palestinerne men for hele regionen. Det kommer til å koste en formue å gjenoppbygge dette samfunnet, men vesten må hjelpe til her. Og det må tidligst mulig begynne forhandlinger om en to-stat løsning.

UNRWA er 75 år i år. De ble opprettet i 1949 da 750 000 palestinere måtte flykte fra hjemmene sine fordi Israel skulle ha plass. De jobber bare med palestinske flyktninger som nå har nådd 5,9 millioner mennesker fordelt på hele regionen. FNs flyktningeråd jobber med alle de andre flyktningene i verden. Israel satte ut et rykte at 12 ansatte i UNRWA var Hamasagenter og dermed var det 16 land som trakk pengestøtten til UNRWA. Men det har aldri kommet noen beviser selv om de 12 ble oppsagt. De trenger ressurser til å gjøre sitt flotte arbeid på bakken.

Veldig godt sammensatt panel med mye god informasjon. Skal se om jeg klarer å gå på flere av disse frokostmøtene.

Monica

FN-kontakt

